

Nitya-dharma

Onze eeuwige natuur

TRIDAṆḌISVĀMĪ ŚRĪ ŚRĪMAD

BHAKTIVEDĀNTA NĀRĀYAṆA MAHĀRĀJA

Nitya-dharma

Onze eeuwige natuur

Nitya-dharma

Onze eeuwige natuur

Tridaṇḍisvāmī Śrī Śrīmad

Bhaktivedānta Nārāyaṇa Mahārāja

Nitya-dharma – Onze eeuwige natuur

Oorspronkelijke titel: *Nitya-dharma – Our Eternal Nature*
Lezingen door Tridandisvami Bhaktivedanta Narayana Maharaja 1921
2012 Gaudiya Vedanta Publications – Delhi, India

Uit artikel getiteld “Nitya-dharma,” *Rays of The Harmonist*,
No 12, Gaura-purnima, 2003

Nederlandse titel: *Nitya-dharma – Onze eeuwige natuur*
Nederlandse vertaling: 2019 Jaya Radhe
Pro Deo Uitgever Jaya Radhe: www.jayaradhe.nl
Email: mailto@jayaradhe.nl
Huidig formaat: PDF uitsluitend kostenloos

Druk: www.pumbo.nl
Papier: HVO biotop
Vector art: Truemitra, Freevectors, Vecteezy
Paperback: www.boekenbestellen.nl/boek/nityadharma

Meer Nederlandse titels van deze auteur: www.boekenbestellen.nl
Zoekterm: BV Narayana Maharaja

Kostenloos Nederlandse eBoekformaten:
purebhakti.com/...dutch
jayaradhe.nl/...boeken

De digitale en gedrukte exemplaren van de Nederlandse vertalingen van het literaire erfgoed van B.V. Narayana Maharaja worden als Nederlands cultureel erfgoed ter inzage en conservering opgeslagen in de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag.

Gaudiya Vedanta Filosofie; Caitanya
NUR: 718 Oosterse religies

Inhoud

Voorwoord

DE OPENING VAN ŚRĪ INDRAPRASTHA GAUḌĪYA Maṭha van de Gauḍīya Saṅga in Delhi op 30 januari 1964 werd bijgewoond door vele grote geestelijk voorgangers, zoals Śrīla Bhaktivedānta Svāmī Mahārāja (Śrīla Prabhuada), die het Kṛṣṇa bewstzijn in de wereld heeft verspreid, Śrīla Bhakti Sāraṅga Gosvāmī Mahārāja, de stichter van Gauḍīya Saṅga, en Śrīla Bhakti Saurabha Bhaktisāra Mahārāja. In termen van sprituele relaties zijn zij de toegenegen ooms van Śrīla Bhaktivedānta Nārāyaṇa Gosvāmī Mahārāja en ze hadden hem verzocht de bijeenkomst bij te wonen. Toen heeft hij de volgende tijdloze lezing gegeven, waarin hij nauwgezet en op wetenschappelijke wijze de eeuwige natuur en functie van de ziel, het hoogste doel van de levende wezens en het proces om dat doel te bereiken uiteengezet. Door citaten aan te halen uit de Veda's en *Śrīmad-Bhāgavatam*, India's zeer verheven, antieke, heilige teksten, heeft hij ten gunste van iedereen de essentie ervan uiteengezet.

Deze lezing werd in het Hindi gesproken en voor het eerst gepubliceerd in het Hindi tijdschrift *Śrī Bhagavat-patrikā* (Jaargang 9, No 9) onder de titel *Nitya-dharma*. Het is later in

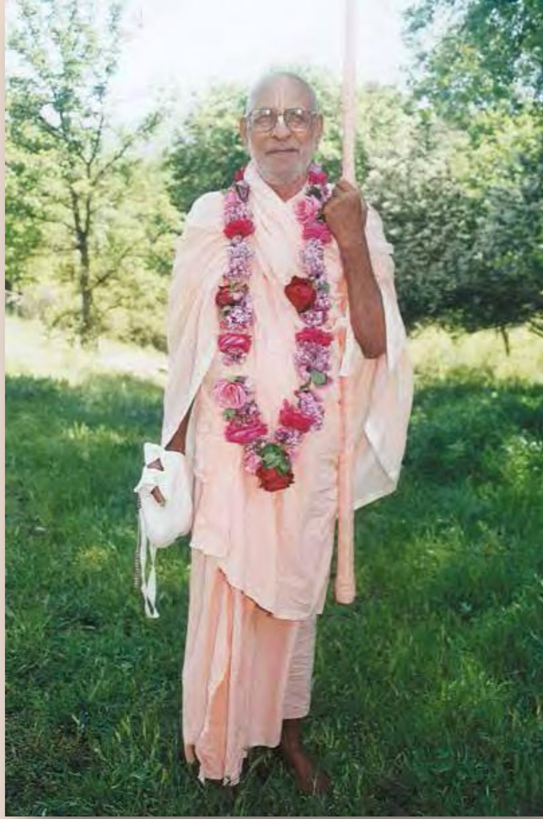
het Engels vertaald voor *Rays of The Harmonist* (No. 17, Gaura-pūrṇimā 2003). Dit artikel is zorgvuldig aangepast om aan de lezers tegenoet te komen, die onbekend zijn met Sanskriete terminologie en de grondbeginstelen van zuiver vaiṣṇavisme.

De uitgevers bidden uit de grond van hun hart, dat dit boek de oprechte zielen mag inspireren, die naar kennis van de absolute waarheid verlangen.

Het Uitgeversteam

[*Nitya-dharma* door Bhaktivedānta Nārāyaṇa Gosvāmī Mahārāja; Engelse vertaling uit Hindi, Amala-kṛṣṇa Dāsa; redactie, Sundaragopāla Dāsa; aanpassing, Rādhā-kānti Dāsī, Vaijayantī-mālā Dāsī]

Uitspraak Sanskriet: **a** als in **a**chter, **ā** als in vader, **ī** als in h**ie**r, **u** als **oe** in b**oe**k, **ū** als **oe** in **oe**ver, **c** als **ch** in **tsj**onge, **ṅ** als **ng** in hi**ng,** ṛ als **ri** in r**i**ts, **ś** en **ś** als **ch** in **ch**ocola.

nitya-lilā-praviṣṭa-oṁ viṣṇupāda

ŚRĪ ŚRĪMAD

BHAKTIVEDĀNTA NĀRĀYAṆA GOSVĀMĪ MAHĀRĀJA

nitya-lilā-praviṣṭa-oṁ viṣṇupāda

ŚRĪ ŚRĪMAD

BHAKTIVEDĀNTA VĀMANA GOSVĀMĪ MAHĀRĀJA

nitya-lilā-praviṣṭa-oṁ viṣṇupāda

ŚRĪ ŚRĪMAD

BHAKTIVEDĀNTA SVAMI MAHĀRĀJA

nitya-lilā-praviṣṭa-oṁ viṣṇupāda

Śrī Śrīmad

Bhaktisiddhānta Sarasvatī Ṭhākura Prabhupāda

Links: Śrī Śrīmad Bhaktivedānta Nārāyaṇa Gosvāmī Mahārāja, die zijn lezing spreekt.
Zittend van links naar rechts: Śrī Śrīmad Bhakti Saurabha Bhaktisāra Mahārāja, Śrī Śrīmad Bhaktivedānta Svāmī Maharaja en Śrī Śrīmad Bhakti Sāraṅga Gosvāmī Mahārāja.

Nitya-dharma

Onze eeuwige natuur

Het verhaal van Indra en Virocana

De Sanskriet woorden *nitya-dharma* (inherent spirituele functie of eeuwige bezigheid) leiden automatisch en onvermijdelijk tot de vooronderstelling, dat er voor die eeuwige functie een uitvoerder moet zijn. Dit komt door de onafscheidelijke verbinding tussen religie en de beoefenaar van religie. Voorbeelden hiervan zijn de ondeelbare relatie tussen water en vloeibaarheid of tussen vuur en hitte.

Voordat de aangeboren religie of inherente functie (*dharma*[1]) van een entiteit in ogenschouw kan worden genomen, is het van wezenlijk belang om eerst na te denken over de fundamentele waarheid van die entiteit. We kijken dus eerst naar de waarheid met betrekking tot “ik”.

Met behulp van de geschiedenis van Indra en Virocana, welke wordt beschreven in de *Chāndogya Upaniṣad*, wordt dit fundamentele principe van de ziel gemakkelijk begrijpbaar.

---

[1] *Dharma* is de inherent natuurlijke functie en de karakteristiek van een ding of een entiteit, die niet kan worden gescheiden van zijn eeuwige natuur.

Miljoenen jaren geleden aan het begin van de gouden eeuw (Satya-yuga) was het universum verdeeld in twee kampen van halfgoden en demonen. De leider van de demonenpartij was Koning Virocana en de leider van de halfgoden was Śrī Indra. Ze rivaliseerden met elkaar om het verwerven van ongeëvenaard geluk en plezier. In hun afgunst en venijn jegens elkaar benaderden ze de vader van het universum, Śrī Brahmā, en vroegen hem, hoe ze hun verlangens in vervulling konden brengen.

Śrī Brahmā zei, “Je kunt gemakkelijk al het plezier van de wereld krijgen en ieder verlangen bevredigen, wanneer je de ziel kent. Die ziel is vrij van zonde, ouderdom, dood, verdriet, honger en verlangen en al zijn ondernemingen en beslissingen zijn eerlijk en juist.”

Met het doel om de ziel te realiseren gingen Indra en Virocana bij Brahmā wonen en bleven tweeëndertig jaar celibatair. Toen vroegen ze in een gebed aan Śrī Brahmā om hen iets over de ziel te vertellen. Śrī Brahmā zei, “De persoon (zelf), die jullie nu met je ogen zien, is de ziel en die is vrij van angst en is onsterfelijk.”

Ze informeerden verder, “Is de ziel degene (zelf), die we in het water of in een spiegel zien?”

Śrī Brahmā zei hen in afzonderlijke kruiken met water te kijken en vroeg hen, “Wat zie je?”

Bij het zien van hun spiegelbeeld op het water zeiden ze, "O Heer, we zien de hele ziel, zoals hij is, van het haar op zijn hoofd tot zijn teennagels."

Śrī Brahmā vroeg hen toen om hun nagels te knippen en hun haar te scheren,[2] zich te reinigen en met ornamenten te decoreren. Daarna vroeg hij hen weer in de waterkruiken te kijken. "Wat zie je nu?"

"We zien dat de persoon in het spiegelbeeld ook schoon is en is gedecoreerd met prachtige kleding en sierraden, evenals wij dat hebben gedaan en daarom lijken ze precies op ons."

Śrī Brahmā zei, "Dit is de ziel en hij is onbevreesd en onsterfelijk."

Toen ze dit hadden gehoord, vertrokken ze met een tevreden hart.

Virocana, die nu het idee had, dat het lichaam de ziel was en het object van verering en dienstverlening, ging terug naar het hoofdkwartier van de demonen en verklaarde, "O demonen, hij die zijn lichaam als de ziel vereert, krijgt zowel deze wereld als de hogere planeten. Al zijn wensen worden vervuld en hij krijgt volop plezier."

Indra daarentegen dacht onderweg na over de woorden van Śrī Brahmā, "Dit lichaam wordt geboren, sterft, ondergaat transformaties en is onderhevig aan ziekte enzovoort. Hoe

[2] Dit hadden ze tweeëndertig jaar niet meer gedaan.

kan dit dan de onsterfelijke ziel zijn, die niet wordt geboren, niet dood gaat en geen verdriet en angst kent?"

Hoewel hij half onderweg naar huis was, keerde Indra terug naar Śrī Brahmā en deelde hem zijn twijfels mee. Brahmā liet Indra nog eens tweeëndertig jaar celibatair leven en zei daarna tegen hem, "De persoon in een droom, die wordt gezien als "ik", is de ziel en hij is onbevreesd en onsterfelijk."

Toen Indra dit had vernomen, vertrok hij met een gerust hart, maar onderweg naar huis liep hij na te denken, "Iemand in zijn waakbewustzijn kan een lichaam hebben, dat blind is, maar in zijn droom is zijn lichaam niet blind. Iemand kan een ziekte hebben, maar in zijn droom is hij vrij van ziekte. Maar stel voor, dat de persoon, die zich in een droom met het zelf identificeert, wordt gebeten of gedood. Dan wordt hij toch bang en roept om hulp, maar zodra hij wakker wordt, houdt dat "zelf" op te bestaan. Dus de gedaante, die in een droom als "zelf" wordt ervaren, kan in feite niet de ziel zijn."

Indra ging met deze gedachte terug naar Śrī Brahmā. Nadat Brahmā hem nog eens tweeëndertig jaar het celibaat had laten ervaren, gaf hij hem de volgende instructie, "De ziel ligt in een staat van diepe slaap zonder het vermogen om waar te nemen of zelfs een droom te ervaren."

Onderweg naar huis dacht Indra wederom na over de woorden van Śrī Brahmā. Hij dacht, "In een staat van diepe

slaap weet men niet, wie men is en ziet men ook niemand anders. Deze conditie is daarom een vorm van ontbinding."

Met deze gedachten keerde Indra wederom terug naar Śrī Brahmā. Deze keer gaf Śrī Brahmā Indra instructies, nadat hij vijf jaar het celibaat had beoefend.

"Indra, het fysieke lichaam, dat van nature aan de dood onderhevig is, is slechts het voertuig van de ziel. De ziel is aan het lichaam gebonden, zoals een paard of een os aan een kar staat aangespannen. In werkelijkheid heeft de ziel verlangens, zoals 'Ik ga kijken' Ten behoeve van die taak zijn er zintuigen, zoals de ogen, aanwezig. Degene, die verlangt, 'Ik ga spreken' is de ziel en om te kunnen spreken heeft het lichaam een tong. Hij die wenst, 'Ik ga horen' is de ziel en om te kunnen horen heeft het lichaam oren. Degene, die wil denken, is de ziel en het verstand voert de functie van het denken uit."

Uit dit waargebeurde verhaal wordt duidelijk, dat de ziel drie woonplaatsen heeft, zoals ook een pinda zich in drie elementen bevindt (de bast, het velletje en de pinda zelf).

De verblijfplaatsen van de ziel zijn

- Het grofstoffelijk lichaam bestaande uit vijf grove elementen (ether, lucht, vuur, water, aarde);

- Het subtiel materiële lichaam (verstand, intelligentie en vals-ego), dat over een schijn van bewustzijn beschikt;
- Het zuivere lichaam van de ziel. [Dit zuiver spirituele lichaam is samengesteld uit de drie spirituele vermogens, *sat-cit-ānanda*, zuiver eeuwig bestaan (*sat*), volkomen kennis (*cit*) en complete spirituele zegen (*ānanda*.)]

Ieder lichaam heeft zijn eigen afzonderlijke functie of *dharma*. Zowel het grofstoffelijke als de subtiel materiële lichamen zijn tijdelijk en daarom zijn hun respectievelijke functies ook tijdelijk. De ziel daarentegen is eeuwig en blijvend. Dit is de gevestigde leer in de antieke geschriften van India – de Veda's, Vedānta's, Upaniṣaden en Purāṇa's.[3] De functie van de ziel is daarom inderdaad zijn eeuwige bezigheid, roeping, of duurzame religie. Dit wordt ook vedisch *dharma* of *bhagavat-dharma* genoemd.

[3] Het woord *veda* betekent 'weten' of 'kennis' en de Veda's, die meer dan vijfduizend jaar geleden in het Sanskriet zijn geschreven, omvatten het totale corpus van materiële en spirituele kennis. Vedānta is het laatste woord van de wetenschap en brengt de vedische kennis filosofisch tot een conclusie. De Upaniṣaden vormen het laatste onderdeel van de Veda's. En de literatuur van de Purāṇa's vult de Veda's aan. De essentie van alle vedische kennis is gericht op de hoogste, eeuwige identiteit van de individuele ziel. Deze kennis is door de tijd heen geconserveerd gebleven in zijn veilige doorgang van een ononderbroken disciplinaire opvolging van geestelijk leermeesters, die is begonnen bij Śrī Kṛṣṇa Zelf.

De ware natuur van de ziel en zijn verkregen geaardheden

IN DIT VERBAND MOET HET SANSKRIETE woord *dharma* worden begrepen. Het is afkomstig van de stamlettergreep *dhṛ*, dat synoniem is met *dhāraṇa*, 'vasthouden', 'behouden' of 'bezitten'. *Dharma* betekent dan 'datgene, dat wordt vastgehouden' met andere woorden 'de aard of de natuur onafscheidelijk geassocieerd met een entiteit'. De natuur of kwaliteit, die door een wezen permanent wordt vastgehouden, is zijn eeuwige natuur. Als door de wil van God een wezen wordt geschapen, wordt bijpassend de ware natuur van dat wezen geschapen.

Deze natuur of kwaliteit is inderdaad de eeuwige natuur (*nitya-dharma*) van dat wezen. Als later in dat wezen een transformatie of een verstoring plaats heeft, hetzij per ongeluk of vanwege een verbinding met een ander object, raakt de eeuwige natuur van dat wezen ook getransformeerd of verstoord. Deze verminkte of gekenterde geaardheid wordt geleidelijk als standaard gehanteerd en lijkt eeuwig te zijn, evenals zijn oorspronkelijke natuur. Deze geaardheid wordt *nisarga* genoemd, verkregen geaardheid of natuur, en deze is van tijdelijke aard.

Deze verkregen of toegeschreven gekregen geaardheid gaat de ware natuur van de persoon overheersen, waardoor hij zijn eigen identiteit gaat aanzien voor de 'ware' natuur. Water is een substantie met vloeibaarheid als inherente natuur, maar onder bepaalde condities stolt water tot ijs. Op dat moment transformeert de eigenschap vloeibaarheid ook en het water wordt solide, vast. Hier vertegenwoordigt de eigenschap soliditeit de verstoorde geaardheid van het water en treedt nu op in plaats van vloeibaarheid als de ware natuur van het water.

Deze verstoorde geaardheid is echter nooit permanent, maar is wel voortgekomen door een of andere oorzaak of door overmacht. Het gevolg is, dat die verkregen geaardheid automatisch verdwijnt, wanneer de oorzaak ervan wordt opgeheven, zodat de ware natuur zich weer kan manifesteren, evenals ijs, dat in de buurt van warmte smelt en weer vloeibaar water wordt.

De aard van de oneindig kleine ziel

M DIT ONDERWERP VAN DE WARE EN VERkregen eigenschappen in relatie tot de ziel op de juiste wijze te begrijpen is het van wezenlijk belang

om de fundamentele waarheid van de ziel en zijn eeuwige natuur te weten. Met deze kennis kan men heel gemakkelijk de eeuwige en tijdelijke functie van het levend wezen kennen.

De Allerhoogste Persoonlijkheid Gods, Śrī Kṛṣṇa - schepper, instandhouder en vernietiger van het universum, de oorsprong van alles en iedereen, de eerste Godheid en de Oorzaak der oorzaken – is de ongedifferentieerde Absolute Waarheid. Hij is niet alleen vormloos of verstoken van kenmerken. Dit is slechts Zijn deelmanifestatie. In werkelijkheid beschikt Hij over een transcendent persoonlijke gedaante. Hij is de onbevattelijke eigenaar van alle vermogen en beschikt over zes rijkdommen: alle schoonheid, alle faam, alle rijkdom, alle kracht, alle kennis en alle verzaking.

Onder invloed van Zijn onbevattelijke vermogen, dat het onmogelijke mogelijk maakt, manifesteert de Allerhoogste Absolute Entiteit, Śrī Kṛṣṇa, Zich in vier aspecten:

- als Zijn oorspronkelijke, persoonlijke gedaante
- als Zijn persoonlijke uitstraling inclusief Zijn woonplaats en Zijn eeuwige metgezellen, expansies en incarnaties
- als de individuele spirituele zielen
- als de materiële energie

Om dit te helpen begrijpen kunnen de volgende vier aspecten er respectievelijk mee worden vergeleken,

- de binnenzijde van de zonplaneet

- het oppervlak van de bol van de zon
- de atoomdeeltjes in de stralen van de zon
- de reflectie van de zon op afstand

Śrīla Jīva Gosvāmī zegt, als we Kṛṣṇa, het compleet bewuste wezen, met de zon vergelijken, kunnen de individuele spirituele zielen worden vergeleken met de plaatselijk aanwezige lichtdeeltjes in de stralen van de zon.

[De stralen van de zon zijn niet onafhankelijk van de zonplaneet, noch kan één straal licht ooit de zon worden. Een straal licht is onderdeel van de zon. Op dezelfde manier kunnen de oneindig kleine, spiritueel bewuste zielen, die worden vergeleken met atomisch kleine lichtdeeltjes in de stralen van de zon, niet onafhankelijk van God zijn, want ze zijn onderdeel van Hem. Noch kan men zich tot één ziel als God wenden, maar veeleer als een oneindig klein deeltje van Hem.]

De omschrijving van de eeuwige identiteit van de individuele ziel wordt aangetroffen in *Bhāgavad-gītā* (15.7),

> De eeuwige individuele zielen in deze materiële wereld zijn Mijn gesepareerde deeltjes.

Het wordt ook aangetroffen in de *Bṛhadāraṇyaka Upaniṣad* (2.1.20),

> Ontelbaar veel zielen komen voort uit het Allerhoogste Wezen, zoals kleine vonkjes voortkomen uit een vuur.

De *Śvetāśvatara Upaniṣad* (5.9) stelt,

> Men dient te weten, dat de ziel de afmeting helft van ééntien-duizendste deel van de punt van een haar.

Ook in *Śrī Caitanya-caritāmṛta* (*Madhya-līlā* 20.108-9) treffen we aan,

> Het levend wezen is de marginale energie van God en een manifestatie, die op onbevattelijke wijze tegelijkertijd één met en verschillend is van God, zoals een zonlichtmolecuul of een vuurmolecuul.[4]

God is de bezitter van alle vermogens. Deze citaten bevestigen, dat de ziel een afzonderlijk deeltje is, het gevolg van de transformatie van Zijn marginale vermogen.

De *Śvetāśvatara Upaniṣad* (6.8) zegt,

> Een enkel, hoogste vermogen van God manifesteert zich als ontelbaar veel vermogens, waarvan drie de belangrijkste zijn:

- het innerlijke vermogen (*cit-śakti*), dat Zijn transcendente spel manifesteert;
- het marginale vermogen (*taṭasthā-śakti*), dat ongelimiteerd oneindig kleine zielen manifesteert;

[4] Vertaling door Śrīla A.C. Bhaktivedānta Svāmī Prabhupāda, auteursrecht Bhaktivedānta Book Trust.

- het externe vermogen (*bahiraṅgā-śakti* of *māyā-śakti*), dat de begoochelende en tijdelijke materiële universa manifesteert.

Door de wil van God manifesteert Gods marginale vermogen, dat zich tussen het innerlijke spirituele vermogen en het externe materiële vermogen bevindt, ontelbaar veel onbeduidende, atomisch bewuste zielen. Deze zielen zijn van nature spiritueel en zijn in staat zich door spirituele en materiële werelden te bewegen. Om deze reden wordt dit vermogen het marginale vermogen genoemd en de zielen, die zich uit dit vermogen manifesteren, beschikken over een marginale natuur op de scheidslijn tussen twee werelden.

De relatie tussen God en het levend wezen

ER STAAT IN DE *VEDĀNTA-SŪTRA* EEN aforisme, dat zegt, "Kṛṣṇa (God) en Zijn vermogen zijn niet-verschillend van elkaar." Daarom zijn Kṛṣṇa en de transformatie van Zijn vermogen, de levende wezens, ook niet-verschillend van elkaar. Maar deze eenheid geldt alleen voor het perspectief, waarin ze als spiritueel bewuste wezens gelijk zijn.

Kṛṣṇa is het compleet bewuste wezen en de meester van *māyā* of de begoochelende materiële energie. De levende we-

zens zijn echter atomisch bewust. Ofschoon ze zuiver zijn, zijn de levende entiteiten vanwege hun marginale positie in staat om onderhevig te worden aan *māyā*. Kṛṣṇa is de eigenaar van alle vermogen en de levende wezens zijn verstoken van vermogen. Er bestaat dus eeuwig een verschil tussen God en de levende wezens.

Het verschil en het niet-verschil strekt zich uit buiten het bevattingsvermogen van de menselijke intelligentie en wordt in filosofisch perspectief als de leer van onbevattelijk verschil en niet-verschil[5] gekend. Śrī Kṛṣṇa Caitanya Mahāprabhu, de oorspronkelijke Persoonlijkheid Gods, nam de contextuele doctrines van de Veda's van voorgaande Vaiṣṇava voorgangers, zoals Śrī Rāmānuja Ācārya, Śrī Madhvācārya, Śrī Viṣṇusvāmī en Śrī Nimbāditya Ācārya en door ze geheel met elkaar in harmonie te brengen, heeft Hij hun synthese geopenbaard: de doctrine van onbevattelijk gelijktijdig verschil en niet-verschil, die het universele, absolute begrip van de Veda's vertegenwoordigt.

God is de bron van alle expansies en de levende wezens zijn Zijn afgescheiden deeltjes. God trekt aan en de levende wezens worden aangetrokken. Kṛṣṇa is het object van dienstverlening en de levende wezens zijn de uitvoerders van die liefdevolle dienstverlening. Liefdevolle toegewijde dienst aan het

[5] *Acintya-bhedābheda-tattva.*

compleet bewuste wezen, Śrī Kṛṣṇa, is de ware natuur of *dharma* van de atomisch kleine, bewust levende wezens.

Deze dienst is inderdaad de religie van onvermengde liefde voor God en is dus de eeuwige natuur (*nitya-dharma*) van alle levende wezens. “De grondrechtelijke natuur van het levend wezen is een eeuwige dienaar van Kṛṣṇa te zijn” (*Śrī Caitanya-caritāmṛta*, *Madhya-līlā* 20.108).

Maar als dat levend wezen met zijn marginale aard en zijn atomische bewustzijn raakt afgekeerd van de dienst aan God, bedekt Gods begoochelende materiële vermogen de zuivere, atomisch bewuste natuur van dat levend wezen met subtiel materiële en grofstoffelijke lichamen. Deze *māyā* is er zodoende de oorzaak van, dat deze levende wezens uit gewoonte ronddwalen in de achtmiljoenvierhonderdduizend levenssoorten.

Wanneer de ziel in zijn dienst aan God wordt geherinstalleerd, wordt hij verlicht van de lichamen, die door het begoochelende materiële vermogen werden opgelegd. Zolang het de ziel ontbreekt aan de neiging om God te dienen, zal hij verschroeid blijven worden door de drie vormen van ellende. [Deze worden veroorzaakt door (1) ons eigen verstand en lichaam, (2) andere levende wezens, (3) de materiële natuur en de halfgoden.]

Hier wordt de zuiver spirituele gedaante van het levend wezen afgedekt met de gordijnen van de materiële illusie, waarbij de eeuwige natuur eveneens wordt getransformeerd of geperverteerd. Deze geperverteerde geaardheid is de gelegenheidsfunctie van het levend wezen, zoals water vast wordt bij zijn transformatie in ijs. Deze vrijblijvende bezigheid of tijdelijke religie van het levend wezen manifesteert zich op verlerlei manieren volgens tijd, plaats en ontvanger.

Religie onderverdeeld

ALLE VORMEN VAN *DHARMA* (RELIGIEUZE beroepsplicht), die in deze wereld aanwezig zijn, kunnen over het algemeen in drie categorieën worden ondergebracht,

- religie van tijdelijke aard, die het bestaan van God en de eeuwigheid van de ziel niet aanvaardt;
- gelegenheidsreligie, die de eeuwigheid van God en de levende wezens wel aanvaardt, maar voor het verwerven van Gods genade slechts tijdelijke middelen voorschrijft;
- eeuwige religie (*nitya-dharma*), waarin men zich de moeite getroost om God te dienen door middel van zuivere liefde en toewijding.

Eeuwige religie is de enige allerbeste, absolute functie van ieder levend wezen.[6]

Het eeuwige en hoogste ideaal van de allerbeste religie is alleen dat ideaal, dat gezaghebbend is als *vaiṣṇava-dharma*. In de uitvoering van religieuze gelegenheidsplichten is geen rechtstreeks spirituele cultivering of beoefening van eeuwige religie aanwezig. Hierop is het indirect gericht en beschikt het daarom slechts over een gedeeltelijke bruikbaarheid.

En processen, die bestaan uit tijdelijke religiositeit, ontbreekt het aan de eeuwige bezigheid van de ziel en dergelijke processen worden zelfs vergeleken met het functioneren van dieren.

Menselijke wezens zijn gelijk aan dieren wat betreft eten, slapen, seks en vechten. Toch is het vermogen tot het ontplooien

[6] "*Dharma* is slechts één, niet twee of veel. De levende wezens hebben maar één *dharma* [ware religie], namelijk *vaiṣṇava-dharma*. Verschil van taal, land en ras kan in *dharma* geen onderscheid creëren... De mensen kunnen *vaiṣṇava-dharma* verschillende namen geven, maar ze kunnen geen andere constitutionele functie creëren. *Jaiva-dharma* [de natuur van de ziel] is de onversneden spirituele liefde van het oneindig kleine wezen voor de Oneindige Entiteit (uit: *Jaiva-dharma* door Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura, Hoofdstuk 2).

> van religieus gedrag juist uniek voor het menselijk wezen. Zonder een spiritueel leven zijn mensen niet beter dan dieren.
>
> *Hitopadeśa* (25)

De religie, die de natuur van het zelf (de ziel) niet cultiveert; die ondernemingen in het werk stelt om eten, slapen, seks en vechten te doen toenemen; en die de consumptie van tijdelijke lustobjecten als hoogste doel van het menselijk leven steunt en versterkt, verkondigt de beroepsmatige functie van de dieren. Met een dergelijke religie is het in feite totaal onmogelijk om het doel van het menselijk leven te vervullen, namelijk ontsnappen aan alle verdriet en ellende en zuiver geluk ontmoeten. Daarom wordt in *Śrīmad-Bhāgavatam* (11.3.18) gezegd,

> Iedereen in deze wereld heeft de neiging om materiële activiteiten uit te voeren met het doel om van de ellende te worden bevrijd en geluk te incasseren, maar tegenovergestelde resultaten worden ermee geboekt. Met andere woorden, de ellende is niet verdreven, noch is geluk verkregen.

Om deze reden geeft *Śrīmad-Bhāgavatam* (11.9.29) de hoogste instructie voor alle mensen van de wereld,

> Nadat men door 8.400.000 levenssoorten heeft rondgezworven, krijgt iemand met groot fortuin de zeldzame menselijke levensvorm, die weliswaar van tijdelijke aard is, maar gelegenheid biedt om de hoogste perfectie te bereiken. Dit is de reden,

> dat een nuchter persoon geen moment van zijn tijd verspilt en constant streeft naar het hoogste leven en welzijn, zolang zijn lichaam, dat de dood onvermijdelijk zal moeten confronteren, nog niet is omgevallen en in ontbinding is overgegaan.

Sommige mensen accepteren beloningzoekende activiteiten (*karma*) als het middel om het hoogste voordeel te behalen, anderen accepteren *jñāna* of kennis van het onpersoonlijke acpect van God, terwijl weer anderen meditatie (*yoga*) aanvaarden. De waarde van deze doelstellingen wordt echter in *Śrīmad-Bhāgavatam* (1.5.12) ontkracht,

> Zelfs de smetteloze kennis van *brahma* (Brahman), het onpersoonlijke aspect van God in de vorm van vrijheid van *karma* en zijn reacties, kent geen schoonheid, zolang het in gebreke gaat van devotie en toewijding aan het persoonlijke aspect van God. Hoe kunnen baatzuchtige en onbaatzuchtige activiteiten lofwaardig zijn, zolang ze niet aan Bhagavān worden geofferd en zowel in het stadium van de praktijk als in de staat van perfectie pijnlijk zijn.

Śrīmad-Bhāgavatam (11.14.20) zegt verder,

> O Uddhava, meditatie, studie van de Veda's, soberheid en liefdadigheid kunnen Me niet overmeesteren, zoals intense toewijding (*bhakti*) uitgevoerd alleen voor Mij, dat wel doet.

De betekenis van dit vers is, dat zuivere toewijding aan God de enige manier is, waarmee men zijn hoogste voordeel kan

behalen. Deze instructie wordt ook in de geopenbaarde geschriften gegeven,

> Devotie (*bhakti*) is hetgeen, door middel waarvan God aan het levend wezen wordt geopenbaard. Die Allerhoogste Persoon wordt beheerst door deze devotie alleen.

Daarom is *bhakti* of zuiver transcendente (bovenzinnelijke) toewijding superieur aan alle andere praktijken. *Bhakti* is alleen de eeuwige religie van de ziel.

Ook in *Śrīmad-Bhāgavatam* (11.14.21) zegt Kṛṣṇa, de oorspronkelijke Allerhoogste Peroon, "Ik kan alleen met zuivere toewijding (*bhakti*) worden bereikt."

De aard en wetenschap van zuivere toewijding

WAT IS DE VORM VAN ZUIVERE LIEFDE EN toewijding? De *Śāṇḍilya-sūtra* stelt,

> Zuivere toewijding is de allerhoogste gehechtheid aan of liefde voor God. Zij heeft bovendien de tendens om de Allerhoogste Bestuurder te beheersen. Haar natuur is onsterfelijk.

Śrīla Rūpa Gosvāmī beschrijft de intrinsieke aard van zuivere toewijding of *bhakti* alsvolgt,

> Zuivere toegewijde dienst is het cultiveren van activiteiten, die uitsluitend zijn bedoeld voor het plezier van Śrī Kṛṣṇa, met andere woorden, de ononderbroken stroom dienstverlening aan Śrī Kṛṣṇa uitgevoerd met de complete inzet van lichaam, geest en spraak alsmede de expressie van verscheidene spirituele gevoelens (*bhāvas*), onbedekt door *jñāna* (kennis gericht op onpersoonlijke bevrijding) en *karma* (vruchtzoekende activiteit) en verstoken van alle andere verlangens behalve het verlangen om Śrī Kṛṣṇa gelukkig te maken.

Toewijding kent twee stadia: (1) het stadium van beoefening (*sādhana-bhakti*) en (2) de staat van perfectie (*prema-bhakti*). Eeuwigdurend perfecte liefde voor God wordt *prema-bhakti* genoemd en vormt de enige eeuwige religie, constitutionele bezigheid, beroepsplicht, of roeping van het levend wezen.

Deze zuivere liefde voor God blijft in een afgedekte conditie aanwezig in levende wezens, die voor het materialisme zijn gevallen. Iemand, die in deze afgedekte conditie pogingen onderneemt om de bedekking, die over de liefde voor God ligt, op te ruimen door toewijding met zijn zintuigen te praktiseren, beoefent *sādhana-bhakti*. Deze vorm van toegewijde praktijk is ook eeuwige religie, maar bevindt zich nog in het onrijpe stadium, terwijl liefdevolle toewijding (*prema*) in de

staat van perfectie de rijpe expressie van deze eeuwige religie vormt. Dus ook al is eeuwige religie één, ze kent twee stadia.

De uitvoering van toewijding bestaat ook uit twee soorten: (1) gereguleerde toewijding (*vaidhī*) en (2) spontane toewijding (*rāgānuga*).

Totdat een spontane gehechtheid en smaak voor God [Śrī Kṛṣṇa] in het hart van de beoefenaar verschijnt, volgt hij als verplichte activiteiten de regels en regulerende principes, die door de geopenbaarde geschriften worden voorgeschreven.

Door de discipline en de reguleringen van de vedische geschriften in acht te nemen houdt het levend wezen zich met toewijding aan God bezig. Dergelijke devotionele praktijk heet gereguleerde toewijding. Het contrast hiervan is iemand, die zich bezighoudt met spontaan devotionele praktijk, welke in het hart als spontane gehechtheid en smaak voor Śrī Kṛṣṇa verschijnt; die zonder consideratie voor regels en regulerende principes van de geschriften intense gretigheid ervaart naar de beschikking over de gevoelens van de eeuwige metgezellen van Kṛṣṇa in Vraja (de hoogste spirituele planeet), die grote liefde en gehechtheid voor Hem koesteren; en die toegewijde bezigheden uitvoert, door middel waarvan hij in het voetspoor van die eeuwige metgezellen kan volgen.

De glorie van het chanten van de heilige naam

Er ZIJN OVER HET ALGEMEEN VIERENZESTIG onderdelen van toegewijde praktijk. Na zijn toevlucht te hebben genomen tot de lotusvoeten van een bonafide geestelijk leermeester worden de belangrijkste onderdelen van toewijding (1) het horen van de glorie van Bhagavān, (2) het chanten van Zijn namen, (3) het herinneren van de namen, kwaliteiten, gedaanten, eigenschappen, karakter en spel van Bhagavān, (4) het dienen van Zijn lotusvoeten, (5) Hem vereren, (6) gebeden aanbieden, (7) Hem dienstverlenen, (8) vriendschap met Hem sluiten en (9) zichzelf geheel aan Hem overgeven.

Van deze negen zijn horen over de glorie van Bhagavān, het chanten van Zijn namen en het herinneren van Zijn namen, kwaliteiten, gedaanten, attributen enzovoort superieur aan de andere; en van deze drie is het chanten van Zijn zuivere, transcendente namen het allerbeste. Alle onderdelen van toewijding zijn ingesloten in het chanten van de namen van God.

Volgens fundamenteel filosofische waarheden zijn God en Gods namen niet-verschillend van elkaar. De glorie van de

transcendente namen van Bhagavān wordt in alle heilige vedische teksten in overvloed aangetroffen. Vooral in dit tijdperk van ruzie en schijnheiligheid is het chanten van de heilige namen van God de enige religie of toevlucht.

De *Bṛhan-nāradīya Purāṇa* stelt,

> In Kali-yuga, dit duistere tijdperk van onenigheid en hypocrisie, is het chanten van de heilige namen van God de enige methode voor bevrijding. Er is geen andere manier. Er is geen andere manier. Er is geen andere manier.

Ook *Śrīmad-Bhāgavatam* (6.3.22) zegt, dat het chanten van de namen van God de enige, hoogste religie van de levende wezens is,

> Toegewijde dienst, te beginnen met het chanten van de heilige namen van God, is het hoogste religieuze grondbeginsel voor het levend wezen in de menselijke samenleving.

De ontwikkeling van bhakti of toewijding

HET ACHTEREENVOLGENDE PROCES VAN het cultiveren van de eeuwige religie, zoals geopenbaard door Śrīla Rūpa Gosvāmī, is in deze

wereld zowaar ongeëvenaard en wonderbaarlijk,

(1) Vertrouwen (*śraddhā*) – Vertrouwen in toewijding zal in het begin verschijnen bij een zeer fortuinlijk persoon dankzij de opeenstapeling van transcendent vrome activiteiten over vele voorgaande levens. Dit vertrouwen is het zaad van de klimrank van toewijding.

(2) Daarna komt associatie met heilige persoonlijkheden (*sādhu-saṅga*) – Hiervan is associatie van een zelfgerealiseerd spiritueel leermeester, wiens hart overloopt van zuivere toewijding voor Bhagavān en zich daardoor op het transcendente platform bevindt, de belangrijkste. De geestelijk leermeester geeft de student de krachtige *mahā-mantra* of de namen van God.

(3) Spirituele praktijk (*bhajana-kriyā*) – Onder leiding van zelfgerealiseerde en bekrachtigde heiligen voert men de praktijk van toegewijde dienst uit, zoals horen, chanten en herinneren van de namen, gedaante, kwaliteiten, eigenschappen en spel van Bhagavān.

(4) Vernietiging van alle ongewenste verlangens en de achterdocht van het hart (*anartha-nivṛtti*) – Als gevolg van het uitvoeren van toegewijde bezigheden worden de onzuiverheden in het hart, die de vooruitgang op het pad van toewijding voorkomen, vernietigd.

(5) Sterk vertrouwen in spirituele praktijk (*niṣṭhā*) – Als gevolg krijgt men sterk vertrouwen en een gestage stabiliteit in de beoefening van toewijding.

(6) Transcendente smaak (*ruci*) – Hierna krijgt men een transcendente smaak voor toegewijde bezigheden. Wanneer de ware spirituele smaak wordt gewekt, overstijgt de smaak voor spirituele bezigheden, zoals horen, chanten, mediteren enzovoort, de smaak voor iedere vorm van materiële activiteit.

(7) Diepe gehechtheid (*āsakti*) – Dit verwijst naar een diepe en rechtstreekse gehechtheid aan het proces van verering, maar specifieker naar Bhagavān, het object van de beoefening.

(8) Uiteindelijk bereikt met *bhāva*, de loot van zuivere liefde voor God. Dit wordt vergeleken met een straal *prema*, de zon van zuiver transcendente liefde voor God. In dit devotionele stadium wordt de essentie van het innerlijke vermogen van Bhagavān, dat bestaat uit zuivere cognitie en spirituele zegen, uit het hart van een van de eeuwige metgezellen van de Allerhoogste Persoon naar het hart van de beoefenaar overgebracht. Daarna gaat men de bovenzinnelijke emoties van zijn eeuwige spirituele lichaam realiseren.[7]

[7] Ieder levend wezen heeft een eeuwig spiritueel lichaam en een eeuwige relatie met God, maar deze zijn nu latent. Op de hoogste spirituele planeet, Goloka Vṛndāvana, bestaan vier belangrijke relaties met God: (1) dienstbaarheid vermengd met vriendschap; (2) zuivere vriendschap; (3) ouderlijke liefde en (4) amoureuze liefde. Het levend wezen wordt door de goddelijke zegen van Vaiṣṇava heiligen door middel van transcendent geluid of *mantra* over zijn relatie ingelicht. Alleen een echte *guru*, een zelfgerealiseerd geestelijk leermeester van het hoogste kaliber, zal het

(9) Zuivere liefde voor God (*prema*) – wanneer de volrijpe staat van spirituele emotie genaamd *bhāva* gecondenseerd raakt, wordt het *prema* genoemd, zuivere transcendente (bovenzinnelijke) liefde voor God. Alleen deze *prema* is de eeuwige religie van de levende wezens.[8]

Dit is tevens de les van de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods Zelf, Śrī Kṛṣṇa Caitanya Mahāprabhu. Dit is het meest vertrouwelijke, beproefde onderwerp in alle vedische geschriften (Veda, Vedānta, Upaniṣad en Purāṇa's).

Ware religie en bedrog

TEGENWOORDIG IS DE MEERDERHEID VAN religies in de wereld – om met de woorden van *Śrīmad-Bhāgavatam* te spreken – "bedrog". In *Sri Caitaya-bhāgavata* staat ook, "Volgens *Śrīmad-Bhāgavatam* zijn op deze aarde alle wereldse ideeën onder de naam religie niets meer dan totale misleiding."

---

vermogen hebben om deze innerlijke realisaties naar het hart van zijn student over te brengen.

[8] De redacteuren hebben punten 2-8 licht uitgebreid ten gunste van de helderheid voor de lezer, die misschien met deze terminologie niet op de hoogte is.

Tijdelijke religies zijn degene, waar het gebed om dagelijks brood de hoogste vorm van verering van God vormt; waar vanwege zelfbelang het fundamentele principe wordt gehanteerd om zijn aansluiting als hindu om te zetten in die van moslim, boeddhist, christen en wederom hindu; en waar men tracht van lichamelijke aandoeningen af te komen, waarbij het lichaam als de ziel (zelf) wordt beschouwd en het levend wezen als God. Het voeden van de armen met rijst en dahl in de misvatting, dat dergelijke personen God zijn in een staat van armoede; het bouwen van ziekenhuizen en goddeloze onderwijsinstellingen en te geloven, dat dit de hoogste dienstverlening aan God is; te denken, dat de eeuwige roeping van de ziel, tijdelijke religieuze plichten en alle andere vormen van religie één zijn; het veronachtzamen van de eeuwige roeping van de ziel en secularisme prediken; het opofferen van schadeloze dieren en vogels in naam van liefde voor de wereld; en dienstverlening aan de mensheid en aan natie zijn allemaal tijdelijke religies.

Geen van deze activiteiten zullen de wereld ooit permanent voorspoed en welzijn brengen. Indien we echter eeuwige religie als tempel zien – met andere woorden, als ons hoogste doel – zouden we deze andere religies of *dharmas* deels kunnen accepteren als opstapjes naar de tempel van eeuwige religie. Als deze andere religies strijdig zijn, als ze de eeuwige

bezigheid van de ziel (*nitya-dharma*) afdekken of overheersen, dienen ze in hun geheel te worden verlaten. Moraal, menselijkheid of wereldse liefde gedepriveerd van de eeuwige functie van de ziel heeft geen betekenis en is iedere verheerlijking onwaardig. Het ware doel en de enige betekenis van menselijkheid en moraal zijn het verwerven van zuivere liefde voor God.

Als er maar één ware uitvoerder van deze eeuwige functie van de ziel is, die het vuur van het chanten van de heilige namen van God laaiend houdt, kunnen zijn land, ras en samenleving nooit worden geruïneerd, zelfs nadat die natie door een ander land onderdrukt is geweest en afhankelijk is gehouden en waarvan de rijkdommen zijn geplunderd, waarvan de geschriften in de as zijn gelegd en waarvan de cultuur, de kunst en de voorspoed zijn vernietigd. Het chanten van de namen van God,

Hare Kṛṣṇa Hare Kṛṣṇa
Kṛṣṇa Kṛṣṇa Hare Hare
Hare Rāma Hare Rāma
Rāma Rāma Hare Hare

maakt het eeuwige welzijn mogelijk van de wereld, het land, de samenleving, de klasse en het zelf.

Ik rond mijn lezing af door de laatste instructie van Śrī Kṛṣ-ṇa, de stichter van *dharma*, in de *Bhāgavad-gītā* (18.66) te herhalen,

> Laat alle lichamelijke en mentale *dharma* achterwege en geef jezelf over aan Mij alleen. Ik zal jou bevrijden van de reacties op jouw zonden. Treur niet.

Śrī Kṛṣṇa zag de ononderbroken schijn van de volle maan gloeien met de rode uitstraling van pas aangebrachte vermiljoen, alsof dit het gelaat van de geluksgodin betrof. Hij zag ook de *kumuḍa* lotussen zich openen in antwoord op de aanwezigheid van de maan en het bos werd zachtjes door zijn stralen verlicht. Toen begon Bhagavān een mooi lied op Zijn fluit te spelen en trok de geest aan van de *gopīs* met hun prachtige ogen.*

Śrīmad-Bhāgavatam (10.29.3)

Daar op de oevers van de Yamunā begon Śrī Govinda het spel van de *rasa*-dans uit te voeren in het gezelschap van die juwelen onder de vrouwen, de trouwhartige *gopīs*, die hun armen vrolijk in elkaar haakten.

De feestelijke *rasa*-dans nam een aanvang met de *gopīs* in een kring, waarin Śrī Kṛṣṇa Zich zo snel tussen ieder paar *gopīs* heen bewoog en waarbij Hij bij wijze van mystiek vermogen Zijn armen om hun hals legde, dat ieder meisje het idee had, dat Hij alleen met haar danste. De halfgoden en hun echtgenotes werden overweldigd met gretigheid om getuige te zijn van de *rasa*-dans en bevolkten snel de hemel met hun honderden hemelse vliegtuigen.

Er weerklonken keteldrums in de atmosfeer, waarbij bloemen omlaag regenden en de leider van de Gandharva's met hun echtgenotes de smetteloze glorie van Śrī Kṛṣṇa bezongen.

Er rees een tumultueus geluid op van de armbanden, de enkelbellen en de taillebandjes van de *gopīs*, toen ze met hun geliefde Kṛṣṇa in de kring van de *rasa*-dans gingen sporten.

Temidden van die dansende *gopīs* zag Śrī Kṛṣṇa er stralend uit als een excellente saffier temidden van gouden ornamenten.*

Śrīmad-Bhāgavatam (10.33.2-6)

(* Engelse vertaling door Śrīla A.C. Bhaktivedānta Svāmī Prabhupāda, copyright Bhaktivedānta Book Trust)

Hare Kṛṣṇa
Hare Kṛṣṇa
Kṛṣṇa Kṛṣṇa
Hare Hare
Hare Rāma
Hare Rāma
Rāma Rāma
Hare Hare

Centra & Contacten Wereldwijd

INDIA

Mathura - Sri Kesavaji Gaudiya Matha Jawahar Hata, U.P. 281001 (Opp. Dist. Hospital) Tel: 0565 250-2334, Email: mathuramatha@purebhakti.com

New Delhi - Sri Ramana-vihari Gaudiya Matha, Block B-3, Janakpuri, New Delhi 110058 (Near musical fountain park) Tel: 011 25533568, 9810192540

Vrndavana - Sri Rupa-Sanatana Gaudiya Matha, Dan Gali, U.P. Tel: 0565 244-3270

Vrndavana - Gopinath Bhavan, Ranapat Ghat, Seva Kunja, Vrindavan 281121, U.P. Tel: 0565 244-3359, Email: vasantidasi@gmail.com

UNITED KINGDOM

Birmingham - International Distributor Jiva Pavana dasa Tel: (44) 153648-1769, Email: jivapavana@aol.com

London - Ganga-mata Gaudiya Matha, Kamala dasi Email: gangamatajis@yahoo.co.uk

USA

Houston - Preaching Center, Abhirama dasa Tel: (1) 713-984 8334, Email: byshouston@gmail.com

Gaudiya Vedanta Publications Offices - Vishwambhara dāsa Tel: (800) 681-3040 ext. 108, Email: or ers@bhaktiprojects.org

WOR LD WIDE

Website: www.purebhakti.com/centers

Websites

Gauḍīya Vedānta Publications (GVP)
De GVP publiceert, conserveert en distribueert de boeken van Śrī Śrīmad Bhaktivedānta Nārāyaṇa Gosvami Mahārāja. Voor meer informatie over de inhoud van deze boeken kunt u de volgende websites bezoeken:

www.purebhakti.com – voor nieuws, updates en gratis downloaden van boeken, lezingen en *bhajans*.

www.purebhakti.tv – voor het kijken en luisteren naar lezingen online en voor links naar updates van live web-casts.

www.harikatha.com – voor het per email ontvangen van de lezingen en video's van Śrī Śrīmad BV Nārāyaṇa Mahārāja op zijn wereldreis.

Indien u meer wilt weten over boeken, lezingen, audio-opamen, video's, lessen en de International Pure Bhakti Yoga Society (IPBYS) van Śrī Śrīmad BV Nārāyaṇa Mahārāja kunt u contact opnemen met **connectwithussoon@gmail.com**

Voor het vinden van een centrum in uw buurt:
www.purebhakti.com/contact-us

Engelse publicaties door

TRIDAṆḌISVĀMĪ ŚRĪ ŚRĪMAD
BHAKTIVEDĀNTA NĀRĀYAṆA MAHĀRĀJA

Arcana-dīpikā
Śrī Bhajana-rahasya
Śrī Bhakti-rasāmṛta-sindhu-bindu
Bhakti-rasāyana
Bhakti-tattva-viveka
Śrī Brahma-saṁhitā
Essence of the Bhagavad-gītā
Five Essential Essays
Going Beyond Vaikuṇṭha
Harmony
Jaiva-dharma
Letters From America
Śrī Manaḥ-śikṣā
My Śikṣā-guru and Priya-bandhu
Pinnacle of Devotion
Śrī Prabandhāvalī
Secret Truths of the Bhāgavatam
Secrets of the Undiscovered Self
Śiva-tattva
Śrī Bṛhad-bhāgavatāmṛta
Śrī Dāmodarāṣṭakam
Śrī Gauḍīya Gīti-guccha
Śrī Gīta-govinda
Śrī Gopī-gīta
Śrī Harināma Mahā-mantra
Śrīmad Bhagavad-gītā
Śrī Navadvīpa-dhāma-māhātmya
Śrī Navadvīpa-dhāma Parikramā
Śrī Prema-sampuṭa
Śrī Rādhā-kṛṣṇa-gaṇoddeśa-dīpikā
Śrī Saṅkalpa-kalpadrumaḥ
Śrī Śikṣāṣṭaka
Śrī Upadeśāmṛta
Śrī Vraja-maṇḍala Parikramā
Śrī Rāya Rāmānanda Saṁvāda
Śrīla Bhakti Prajñāna Keśava Gosvāmī –
His Life and Teachings
The Distinctive Contribution of Śrīla Rūpa Gosvāmī
The Essence of All Advice
The Gift of Śrī Caitanya Mahāprabhu
The Journey of the Soul
The Nectar of Govinda-līlā
The Origin of Ratha-yātrā
The Way of Love
Utkalikā-vallarī
Vaiṣṇava-siddhānta-mālā
Veṇu-gīta
Walking with a Saint
Rays of the Harmonist

Pro Deo Uitgever Jaya Radhe

Publicaties door Tridaṇḍisvāmī Śrī Śrīmad
Bhaktivedānta Nārāyaṇa Mahārāja
in het Nederlands vertaald en uitgegeven door

http://jayaradhe.nl

- Bhagavad-gītā
- Bhakti-tattva-viveka
- Boterdief
- Camatkāra-candrikā
- Essentie van Bhagavad Gītā
- Gift van Śrī Caitanya Mahāprabhu
- Geheimen van het onontdekte Zelf
- Geluk in het paradijs der dwazen
- Gopī-gīta
- Jaiva-dharma
- Manaḥ-śikṣā
- Nitya-dharma
- Prabandha Pañcakam
- Prabandhavalī
- Śikṣāṣṭaka
- Śiva-Tattva
- Śrī Rādhā
- Summum van toewijding
- Upadeśamṛta
- Veṇu Gīta
- Voorbij Nirvāṇa
- Ware sentimenten van de ziel
- Wijze van Liefhebben

